

Юцкевич О.П.,
старший викладач кафедри німецької мови

ПРОЕКТНА МЕТОДИКА ЯК ФОРМА ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Робота над проектом – це не нова методика в навчальному процесі, але зараз вона переживає справжній бум саме у викладанні іноземної мови. Викладачі, які впроваджують цю методику, стверджують, що робота над проектом захоплює студентів набагато більше ніж інша діяльність та має позитивний вплив на навчання завдяки підвищеній мотивації, тобто ставленню до навчання.

Отже, що таке робота над проектом або сам проект? Проект – це звичайна групова робота, але за наявності певних ознак. Будь-який проект, спонтанний чи довгостроковий, складається з чотирьох основних етапів: організації, підготовки з моніторингом, презентації та оцінки проекту. Вихідним пунктом має бути наявність проблеми, бажано реальної, яку розв'язуватиме група. Важливою є зацікавленість студентів у розв'язанні цієї проблеми або в пошуку відповіді на поставлене питання.

Наступною ознакою проекту є практична спрямованість із використанням усіх відомих форм роботи: збір інформації; пошук в Інтернеті; інтелект-карти; рольові/ділові ігри; написання рефератів; презентації, дискусії; конференції.

Кінцевою метою проекту повинен стати продукт, тобто відповідь на поставлене питання та розв'язання проблеми.

Звичайно, розпочинаючи роботу над проектом, треба з'ясувати, чи відома студентам така форма роботи. Це, насамперед, стосується першокурсників.

Тому поштовх для першого проекту має дати викладач, але тільки на першому, так званому роз'яснювальному етапі. Студент повинен засвоїти певні терміни, а саме: «проект», «проектування».

Проект – це задум, проблема та необхідні засоби їх реалізації з метою досягнення бажаного результату. Одним із критеріїв для оцінювання проекту є самостійний характер творчої діяльності студентів. Під час роботи над проектом викладач не повинен активно втручатися у сам процес, він має бути лише спостерігачем. Важливо з боку викладача не занадто відкрито контролювати роботу учасників проекту, а заохочувати їх до самостійності і, бажано, не впроваджувати ніяких обмежувальних творчий запал правил. Найголовніше завдання – не навчання «через силу», а заохочення до пізнання. Важливо на першому плані мати творчу розумову діяльність.

Проектною роботою варто займатися ще й тому, оскільки вона сприяє розвитку такої властивості, як самостійність в організації та контролі своєї діяльності. У наш час, коли самостійна робота стає одним із головним напрямків оволодіння матеріалом, проектна робота виходить на перший план.

Студенти можуть самі обирати теми для своїх проектів, але цим не варто зловживати. Вибір тематики не може бути зовсім вільним і враховувати лише інтереси студентів, тому що це позбавляє систематичності в навчанні. Необхідно залишатися в рамках програмного матеріалу за будь-якою темою.

Головне – сформулювати проблему, над якою студенти будуть працювати. Наприклад, відштовхуючись від назви теми «Mein Arbeitstag», «Mein Stundenplan», «Mein Urlaub», можна перейти до назви проекту «Mein idealer Arbeitstag», «Mein idealer Stundenplan», «Mein idealer Urlaub». Відповідь на поставлене питання та розв'язання проблеми і будуть продуктом, тобто кінцевою метою проекту. Ці короткострокові проекти можна запропонувати першокурсникам або на третьому курсі для студентів факультету МЕіМ на початку вивчення другої іноземної мови.

Специфікою іноземної мови є навчання мовленнєвої діяльності та комунікативна спрямованість, але для формування необхідних навичок незамінною стає активна усна практика. Саме метод проектів дозволяє вирішити це навчальне завдання, перетворюючи заняття на цікавий дискусійний клуб, у якому вирішуються значущі для студентів питання. Для цього їм знадобляться не тільки знання мови, але й результати проведеної дослідницької роботи із використанням таких методів, як: висунення гіпотези, обговорення методів дослідження, аналіз отриманих даних, висновки.

Оцінювати участь у проектах можна за допомогою оцінки індивідуальних робіт. Також студенти можуть отримувати заохочувальні бали. Оцінюють роботи за такими критеріями: зміст, оформлення, презентація, творчість, злагоджена робота в команді.

Проект може бути єдиним для всієї групи, або ж група поділяється на декілька команд (зазвичай з 3-4 осіб), оскільки зі зростанням чисельності групи її продуктивність знижується. При комплектуванні груп необхідно враховувати взаємини студентів, а також характер міжособистісних стосунків між ними. Для кожної групи призначають «відповідального керівника», що керує роботою групи, обміном інформацією й обговоренням; кожний студент отримує завдання з урахуванням його здібностей і знань. Міні-групи працюють над власним проектом. Його захист здійснюють усі учасники команди, таким чином кожний з них відчуває себе необхідним учасником проекту, що підвищує самооцінку і відповідальність. Виконання студентами проектів ефективно мотивує до навчально-пізнавальної діяльності: вони роблять персональні інтелектуальні інвестиції в проект, бачать реальні результати своїх досліджень. Робота в невеликих групах над проектом – це спеціальна форма навчання, яку бажано застосовувати в основному для закріплення навчального матеріалу з конкретних тем або як підсумкове повторення.

Відомо, що навчання як безперервний процес має відбуватися там, де студенти проводять більш за все часу, на сьогодні – у режимі онлайн. Тому звичним і приємним доповненням стають електронні презентації проектів. За тих перспектив, які надають інтернет-технології, можна говорити про роботу студентів з різних груп чи факультетів над єдиним проектом, у якому виголошується певна тема, наприклад: «Захист навколишнього середовища як громадянська відповідальність кожного». Бажаним є створення сайтів, присвячених проектним роботам за узгодженими темами.

Студенти публікують власні розробки, реферати, результати виконаних робіт. Заохочуються міждисциплінарні підходи. Це означає, що студентам варто використовувати знання, які вони отримали з різних предметів. Головною вимогою має бути використання дослідницьких методів: визначення проблеми, обговорення методів дослідження, аналіз отриманих даних, корегування. Захист таких проектів може відбуватися на студентській конференції.

Можна стверджувати, що проектна робота стає невід'ємною частиною навчального процесу. Проектні роботи також могли б стати вдалим доповненням до екзаменаційних тем. Відтак, студенти із задоволенням працюють над проектами «Ефективність реклами щодо стимулювання діяльності фірми», «Ефективність маркетингової стратегії на прикладі конкретного українського підприємства».

Отже, метод проектів надає широкий простір для творчої діяльності, дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, привчає студентів до самостійності в плануванні своєї діяльності. Крім того, застосування проектної методики на заняттях забезпечує підтримку стійкого інтересу до вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Полат Е.С. Метод проектов в современной школе // Е.С. Полат. Информатика и образование. – 2001. – N 4. – с. 18–20.

2. Козинець І.Ф. Проект як засіб формування творчої особистості студентів // І.Ф Козинець. Електронний ресурс: conferences.neasmo.org.ua/node/1532.
3. Дорогих Р.В. Розвиток навичок критичного мислення студентів у процесі педагогічної взаємодії // Р.В. Дорогих. Електронний ресурс: vuzlib.com/contekt/view/196/84.

Секція 2. Кафедра української мови і літератури факультету міжнародної економіки і менеджменту

Бондарчук Л.М.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української
мови і літератури

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВНЗ

Євроінтеграційні процеси в Україні на сучасному етапі розвитку вищої школи вимагають уведення до навчальних програм економічних ВНЗ нових дисциплін та застосування при цьому інноваційних методів. Однією з перспективних дисциплін в економічному ВНЗ є курс польської мови, який об'єднує: практичне засвоєння студентами польської мови та нормативної бази її функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у різних сферах професійної діяльності та побуту, формування у студентів лінгвокраїнознавчої компетенції тощо. В основу курсу «Польська мова» покладено принципи системності, комунікативної спрямованості навчання, порівняння мовних систем української та польської мов.